

Sesida dals

22 d'avust 2023

Communitgà ils

25 d'avust 2023

Protocol nr.

650/2023

Dumonda Sgier

concernent la surveglianza d'animals da rapina gronds tras la KORA

Resposta da la Regenza

La KORA è in center da cumpetenzas per l'ecologia dals carnivors ed il management dals animals selvadis, ch'è activ en l'entira Svizra e ch'è organisà sco fundaziun d'utilitad publica cun sedia ad Ittigen (Berna). Ses champ d'incumbensas cumpiglia oravant tut il monitoring da la populaziun d'animals da rapina, en spezial d'animals da rapina gronds, e la perscrutaziun dals effects da lur return en la cuntrada cultivada dad oz, la preparaziun d'infurmaziuns per mauns da las autoritads e da la publicitad sco er servetschs da cussegliaziun. L'organisaziun è vegnida fundada l'onn 1994 sin basa dal project Luf-tscherver Svizra. Ils onns 1980 ha quest project accumpagnà scientificamain la recolonisaziun dal luf-tscherver. L'Uffizi federal d'ambient l'ha alura surdà successivamain novas incumbensas da monitoring concernent ils animals da rapina gronds.

Tar la dumonda 1: La finanziaziun da la KORA è preschentada en il Rapport annual 2022. Ils ultims dus onns ha il maun public, q.v.d. la Confederaziun, ils chantuns incl. il Principadi dal Liechtenstein, finanzia stgars la mesadad dals 2 milliuns francs. Ils ulteriurs meds finanzia derivan da fundaziuns privatas. Sco fundaziun d'utilitad publica po la KORA acceptar mo daners da fundaziuns che n'èn betg liads a cundiziuns. Dal cussegl da fundaziun da la KORA fan part otg personas d'instituziuns publicas. Sut il presidi dal directur dal Parc Naziunal dr. Ruedi Haller, èn quai mintgamai dus represchentants d'uffizis chantunals da chatscha, gaud e protecziun da la natira sco er in represchentant d'in museum da la natira (GR: dr. Ueli Rehsteiner, Cuir).

Tar la dumonda 2: Il chantun Grischun paga mintga onn ina contribuziun da 4000 francs per il monitoring dal luf-tscherver. Plinavant vegn indemnisà il pretsch custant

dals sets da provas per las provas da spida, d'urin e d'excrements. Ina contribuziun pauschala na vegn betg pajada a l'instituziun KORA.

Tar la dumonda 3: Cura ch'i sa tracta d'equipar lufs cun emetturs tgira il chantun in barat specific cun la KORA. En quest connex stoi vegnir accentuà, ch'il chantun Grischun ha actualmain dapli experientschas en quest champ che la KORA, quai cun avoir equipà fin ussa set lufs e trais urs cun emetturs.

Tar la dumonda 4: Il return da provas da DNA ch'èn utilisablas dependa fermamain dal material da provas rimnà e da las cundiziuns dal chat. Las meglras provas furneschon tessids e sang, suandà d'excrements, d'urin e da spida. Tar ils ultims ston ins resguardar, ch'i po – oravant tut en situaziuns da trieps – er avoir lieu svelt ina contaminaziun da las provas tras differents individis, sche excrements relaschads vegnan per exempel marcads cun urin d'in ulteriur individì u sche differents individis maglian in animal stgarpà e mordan en il lieu da la morsa che ha effectuà la mort e laschan enavos là lur fastizs da spida. Questa descripziun mussa er, ch'igl è fitg pretensius da rimnar provas d'in singul individì. Spezialmain pervia dals motivs numnads n'èsi en media tar circa 50 pertschient da las provas betg pussaivel da determinar l'individì fin a la genotipisaziun.

Tar la dumonda 5: Ord vista spezialisada na datti actualmain nagina alternativa raschunaivla per determinar provas geneticas. Quai en spezial, perquai che tant la qualidad sco er l'effizienz da l'evaluaziun da las provas han pudì vegnir meglieras cleramain durant ils ultims onns cun ils partenaris actuals e perquai ch'ils proceders èn accordads bain in cun l'auter. En quest connex stoi vegnir tratg endament, ch'i na dovra en ils pli blers cas nagina conferma genetica per pudair far l'attribuziun dals stgarps, en spezial sche quels han lieu entaifer ils territoris da trieps enconuschents. En cas spezials percurter, per exempel tar stgarps dad arments, è in'examinaziun genetica precisa fitg utila ed impurtanta.

En num da la Regenza

Il president:

Peter Peyer

Il cancellier:

Daniel Spadin